

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2:50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, sprečen stan!

Štev. 28.

V Ptuj v nedeljo dne 13. julija 1913.

XIV. letnik.

Cenjени naročniki!

S 1. julijem stopilo je to leto v drugo polovico. Ob tej priložnosti treba je opozoriti cenjene naročnike, da ne pozabijo na svoje dolžnosti napram listu. Prosimo vsako vse one, ki so z naročnino na plačilo, da naj blagovolijo malo to svotico vnaprej poravnati. Naš „Stajerc“ ni kapitalistov, ni glasilo onih, ki plenijo v javni in cerkvene blagajne v politične namene, — naš „Stajerc“ je na vse strani neodvisno glasilo in orodje

v bogega ljudstva!

Kar je „Stajerc“, kar pomeni v javnosti, kar dela in pridobi, to je vse iz lastne krvi. Zato pa morajo tudi naročniki in sodelavci napraviti „Stajercu“ svojo majhno dolžnost izpolniti.

Kdor hoče „Stajerca“,

- 1. naročnik biti; naročnina se mora vsakem listu naprej plačati!
- 2. v krogu svojih znancev nove naročnike nabirati, ki soglašajo z njegovimi načini, ki pa v kljub temu iz tega ali onega razloga niso naročniki; tem ljudem je treba očiti svet!
- 3. v gostilnah, kavarnah, trafikah, brivnicah, krogih „Stajerca“ zahtevati; kajti ta način se zamore listu in skupnemu namenu pomagati!
- 4. nabirati inzerate, kupovati le v naših trgovinah, kjer inzerirajo v „Stajercu“, kajti kdor ni z nami, ta je proti nam, — imeti pogum in veselje za agitacijo v prid našemu velepotrebnemu listu! Kajti

ko bi „Stajerca“ ne bilo

ne bi bilo ljudstvo kmečskega, delavskega ter delavskega stanu naših krajev še mnogo hujše, kajti kdor ni z nami, ta je proti nam, — imeti pogum in veselje za agitacijo v prid našemu velepotrebnemu listu! Kajti

„Stajerc“ je meč

vsakega ljudstva! Zato pa naj tudi vsi naši naročniki „Stajercu“ svojo dolžnost izpolnijo! Pošljite naročnino, nabirajte nove naročnike, agitirajte za list! „Stajerca“ moramo imeti!

ankerot „jugoslovanstva“.

Od lanske jeseni sem so nepričakovani dogodki na Balkanu čudežne posledice povzročili. Nastavljamo si vsdo stvar brez vsega razburjenja, pogledimo hladnokrvno nazaj in ne pre-

tiravajmo ter ne zamolčavajmo! Oziri na malenkostno domačo politiko so pač premajhni, da bi jih v takih resnih časih naglašali. Kajti svetovna zgodovina se ne dela ne v Ptuj, pa tudi ne v Celju ali Mariboru, še manj pa v Ljubljani. . . .

Kaj se je v zadnjih 7—8 mesecih zgodilo?

Bulgarija, Srbija, Grška in Črnogora so po tajnih ruskih načrtih sklenile balkansko pogodbo. Brez pravega vzroka začele so vojno zoper Turčijo ter so to strohnelo, segnito državo tudi v resnici iz Evrope vrgle. Dobro, to je istina! Pozabiti pa se ne sme, da je bilo geslo te vojne: Turčin mora iz Balkana izginiti! In zato ni čuda, da se je pričela vojna v „znamenu križa“, da se je na vse strani trobilo krščanske fraze, kakor da bi se šlo za kakšno srednjoveško križarsko vojno. In neizobraženi ljudje so res mislili, da je to boj križa zoper polumesec. . . .

Balkanska zveza je zmagovala; v svoji notranji sestavi razjedena in razdjana Turčija je padla pred viharnim pogumom bulgarskih čet, ki so brez ozira na krvave žrtve pri Kirk-Kilise in Lüle-Burgas tisočletnega Turčina premagale. Bulgari so s svojo srčno krvjo turškemu gospodarstvu grozoviti konec napravili. Srbi pa so medtem tako rekoč jahali v sovražnikove pokrajine, brez težkih bojov, brez skrbi. . . .

Krščanski križ je torej premagal „dušmana“; tako vsaj je naše ljudstvo klicalo!

Ali ravno slovensko ljudstvo, ki čuti katoliško in avstrijsko, je pridobilo od teh balkanskih zmag prav malo. Pojavili so se namreč hipoma agitatorji, ki so sprožili frazo o „jugoslovanstvu“. Ti agitatorji in njih plačani ter neplačani pomagači so pričeli namreč nakrat — protiavstrijske pesni žvižgati. Rekli so, da je Turčija razdjana, kleli in prepevali so na vse pretege, — in iznašli so nakrat besedo ali idejo o združenju vseh jugoslovenskih plemena. . . .

Nastala je misel, da je Balkan naš vzor. Slovenski voditelji so pozabili nakrat ves svoj „patriotizem“. In hujskalo se je v bogu slovensko ljudstvo, češ da bode Avstrija liki Turčiji razpadla, da se pa bodejo na njenih razvalinah urednice palače nove „jugoslovenske“ države. V vsej pretekli balkanski krizi kazali so slovenski voditelji, da upajo na porušenje avstrijskega trona in da hočejo v imenu nekega neznanega „panslavizma“ habsburške vplive premagati!

Tega dejstva nam pač ni treba več dokazovati, kër je že stokrat dokazano. „Živio Srbija“ je bil običajni pozdrav v času protiturških zmag. In narodnjaška domišljavost slovenskih zagrižencev je šla celo tako daleč, da

je podpirala nesramne borzne manevre kronanega špekulanta v Cetingju.

Slovensko ljudstvo pa je poslušalo; mislilo je, da se grè res „za križ“ in za „slovanstvo“, — in doslej precej neznane „jugoslovenske“ sanje so stopale v ospredje. Raz prižnic in v krèmah je čulo ljudstvo, da so „Srbi naši bratje“, da jim le hudobni Nemci ne privoščijo uspehov, da prihajajo zlati časi, v katerih bodejo štajersko-koroški Slovenci združeni s Hrvati in Srbi, s Črnogorci in Bulgari. . . .

Prvaški hujskači naj se danes zvijajo kakor jegulje, — res je, kar smo v zgorajšnjih stavkih povedali!

„Jugoslovanstvo“ se je pojavilo, — hotelo je svoje zračne gradove zgraditi na razvalinah habsburške Avstrije. . . .

Pa prišlo je vse drugače! Napol kultivirani balkanski narodi so se za plen sprli, predno je bil konečni mir s premagano Turčijo sklenjen. In danes tečejo že potoki krvi, prelite v bratomorni vojni med protiturškimi zavezniki.

„Jugoslovanstvo“ je utonilo v morju krvi, „bratske“ krvi, s slovenskimi bajoneti iz slovenskih teles odprte krvi. . . .

Slovenski prvaki so še računali nad testamentom Avstrije, ko so že bulgarske batine padale po srbskem hrbtu! Slovenski listi so danes revnejši od cerkvene miši; bulgarski „brati“ pobijajo srbske „brate“. . . . Kje je križ, s katerim se je pričelo prelivanje krvi na Balkanu? Kje je „slovenska vzajemnost“, kje hvalisana „jugoslovenska bodočnost“? . . . Turki se krohotajo roparjem, ki se zdaj zaradi ukradenega plena držijo pri grlu. . . .

Za desetletja, morda celo za večno je „jugoslovenska ideja“ pokopana! A pokopane so tudi protiavstrijske smeri te ideje!

Bulgarski pisatelj Mihajlovski bil je eden najzagriženejših zagovornikov Rusije ter sovražnikov Avstrije. Zdaj pa je dejal na nekem predavanju: — „Pred dvema letoma pridigoval sem proti Avstriji; danes pa prosim avstrijsko pomoč. Slovanska politika je falirala! Za Bulgarijo je panslavizem nesreča. . . .“

V teh odkritosrčnih besedah se zrcali polom „jugoslovenske“ protiavstrijske politike. . . . Ali bodejo slovenski voditelji ta polom razumeli? Dvanajsta ura bode kmalu bila, — kdor ima le iskrico vesti, zaklical bode glasno: Ti v bogu slovensko ljudstvo, zahvali večnemu Bogu, da živiš pod habsburškim žeslom močnega Avstrije!

a balzame obrašenih kot edini vr in dan nij in dob ra! alzam bre ade dosegl. Ogrska. ni uspehom rabi. Tudi valjujem se z najboljšo hko. Raz 588 ca gasse 1 za branil njih „Brow najbogateš binerji, dro rone, ovilke 54 KE blaga e, prodam, jih cenah. in za katero 8 dni. kna ID Šlezija. 589 o polno stalno v f-marga ni puter. aki vasi a izdelo Jaikum“- in putra 577

žjo

zrašeni, jako primerni, se graščinskem iska gora pri

Brezuspešno ga pode, „Jelena“ varuha Schichtovih mil. 587

Kar 20 let obetaji in tako ponosno napreduje, mora biti dobro